

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԳԵՍԻԱ
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

Հայաստանի բժշկագիտություն
Медицинская наука Армении
Medical Science of Armenia

Т. LXII, № 4

ՀՀ ԳԱԱ «ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
ЕРЕВАН·ԵՐԵՎԱՆ·YEREVAN

2022

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ակնարկներ

Պարմավիի Անժելա, Վարդանյան Աննա, Չոփիկյան Արմինե
 Քուր-ստործնտային հողի հիվանդությունների և բրուքսիզմի տարածվածությունը COVID-19 համաճարակի ժամանակ: Խաչաձև հարցում Միգրավում 3

Առուստամյան Ս.Կ.

Գլխաբաժնի: Էթիոլոգիան, դասակարգումը, կլինիկական պատկերը, ախտորոշումը, պրոգնոստիկ գործոնները, բուժումը 13

Վարդանյան Ք.Կ., Մուրադյան Ա.Ա.

Երևանի կանաչ ենթակառուցվածքների ստեղծման պատմությունը և ժամանակակից խնդիրները 27

Փորձարարական և կանխարգելիչ բժշկություն

Յակնյան Ա.Վ., Խաչատրյան Տ.Ս., Մարգարյան Ա.Վ., Մելիք-Անդրեասյան Գ.Գ., Քեշիշյան Ա.Շ., Նիկողյան Ս.Ա., Անդրեասյան Ն.Ա., Մարտիրոսյան Ս.Տ.
 Աշխատանքային անձնակազմի հումորալ իմունիտետի գնահատումը SARS CoV-2 վիրուսի նկատմամբ 39

Խաչվանքյան Դ.Կ., Մելիքսեթյան Ա.Ա., Ղազարյան Ա.Լ.,

Հարությունյան-Գոգալ Բ.Ա.

Նեյրոններ շարժման դետեկտորներ կատվի գլխի կեղևի 21բ էքստրաստրիար դաշտում 48

Թադևոսյան Լ.Ժ.

Պարկինսոնի հիվանդության մոդելում սինեստրոլի պաշտպանիչ ազդեցությամբ գլխուղեղի կարի մեծ կորիզում ակտիվության սինապսիսային դոսևոնումներ պերիակվեղուկտալ գորշ նյութի ակտիվացման ժամանակ 60

Կարապետյան Ա.Գ., Մանտինի Կ., Պելլեի Ս., Գրիգորյան Վ.Ս., Դալլարյան Ա.Ս., Պետրոսյան Ժ.Ն.

Bis[bis(3,5-dimethylpyrazol-1-yl)acetato] copper(II) Cu[HC(COO) (pz^{Me2})₂]₂ և Cu(II)₂ (3,5-DIPS)₄ (H₂O)₂ Cu - պարունակող համալիրների թունաբանության համեմատական վերլուծություն 71

Պարոնյան Ջ.Ն., Առաքելյան Լ.Ն., Գրիգորյան Լ.Ս., Խաչատրյան Հ.Ս., Ստեփանյան Հ.Ա.

Ամինաթթվային կոմպլեքսի ազդեցությունը առողջ և փորձարարական շաքարախտով հիվանդ առնետների արյան ֆիբրինոլիտիկ պոտենցիալի վրա 78

Պալոզյան Գ.Հ.

Վարակի կանխարգելման և հսկողության ծրագրերի գնահատումը Հայաստանի ստացիոնարներում 2019 թ.-ին միջազգային IPCAF գործիքով 86

Մարգարյան Լ.Ա.

Հայաստանի Հանրապետությունում մարդկանց և կենդանիների շրջանում բրուցելոզի առաջնակի արձանագրված դեպքերի համեմատական բնութագրիչը 2016-2019 թթ. ժամանակահատվածում 94

Կլինիկական բժշկություն

<i>Բարսեղյան Հ. Ա., Ոսկանյան Ա. Ա., Հարությունյան Հ. Վ., Կուրդիկյան Ռ. Մ., Վարժապետյան Ա. Մ.</i>	
Լյարդի մասնահատումների բարդությունները և նրանց կանխարգելումը ..	104
<i>Մելքոնյան Ն. Մ., Հովհաննիսյան Հ. Մ., Բաղայան Ա. Ռ.</i>	
Հայաստանում հղիների HBsAg-ի շճաբանական թեստավորման ազդեցությունը նորածինների հեպատիտ Բ-ի պատվաստումների բարելավման համար ..	114
<i>Պետրոսյան Ա. Հ., Ջևրոյան Ջ. Տ.</i>	
Առողջ ապրելակերպի և ճիշտ սննդակարգի դերը ճարպակալման բուժման հարցում ..	123
<i>Շղիագարյան Հ. Վ., Պողոսյան Ա. Ա., Բախշեցյան Շ. Մ.</i>	
Ուսանողների կենսակերպի բնութագիրը ..	135

СОДЕРЖАНИЕ

Обзоры

<i>Քարամյան Անջելա, Վարձայան Աննա, Կոպիկյան Արմինե</i>	
Распространенность дисфункции височно-нижнечелюстного сустава и бруксизма во время пандемии COVID-19. Опрос в Мизораме ..	3
<i>Արստամյան Մ. Կ.</i>	
Глиобластома. Этиология, классификация, клиническая картина, диагностика, прогностические факторы, лечение ..	13
<i>Վարձայան Կ. Կ., Մուրադյան Ա. Ա.</i>	
История создания и современная проблематика зеленой инфраструктуры Еревана ..	27
Экспериментальная и профилактическая медицина	
<i>Շահանյան Ա. Վ., Խաչատրյան Կ. Ս., Մարգարյան Ա. Վ., Մելիք-Անդրեասյան Գ. Գ., Կեիշիան Ա. Տ., Նիկոլյան Ս. Ա., Անդրեասյան Ն. Ա., Մարտիրոսյան Ս. Կ.</i>	
Оценка гуморального иммунитета к вирусу SARS CoV-2 среди сотрудников трудового коллектива ..	39
<i>Խաչատրյան Դ. Կ., Մելիքսեթյան Ա. Ա., Կազարյան Ա. Լ., Արստունյան-Կոզակ Բ. Ա.</i>	
Нейроны – детекторы движения в экстрастриарной области 21б коры головного мозга кошки ..	48
<i>Թադևոսյան Լ. Զ.</i>	
Синаптические проявления активности в большом ядре шва мозга при активации околосинаптического серого вещества мозга на модели болезни Паркинсона в условиях протекции синэстролом ..	60
<i>Կարապետյան Ա. Գ., Տանցին Կ., Քելլեյ Մ., Գրիգորյան Վ. Ս., Դալաքյան Ա. Մ., Քերոսյան Զ. Գ.</i>	
Сравнительный анализ токсичности Bis[bis(3,5-dimethylpyrazol-1-yl)acetato]copper(II) Cu[HC(COO) (p ^z Me ₂) ₂] ₂ и Cu(II) ₂ (3,5-DIPS) ₄ (H ₂ O) ₃ Cu-содержащих комплексов ..	71
<i>Քարոնյան Զ. Խ., Արաքելյան Լ. Ն., Գրիգորյան Լ. Ս., Խաչատրյան Բ. Ս., Տեղանյան Ա. Ա.</i>	
Влияние аминокислотного комплекса на фибринолитический потенциал крови здоровых и с экспериментальным диабетом крыс ..	78

Палоян Г.О.

Оценка программ профилактики инфекций и инфекционного контроля в стационарах Армении в 2019 году с помощью международного инструмента IPCAF 86

Саргсян Л.А.

Сравнительная характеристика первичных случаев бруцеллеза среди людей и животных в Республике Армения в 2016-2019 гг. 94

Клиническая медицина

Барсесян А. А., Восканян А. А., Арутюнян Г. В., Кургиян Р. М., Варжапетян А. М.

Профилактика осложнений после резекции печени 104

Мелконян Н.С., Оганесян А.С., Бадалян А.Р.

Влияние серологического тестирования беременных на HBsAg для улучшения вакцинации новорожденных против гепатита В в Армении 114

Петросян А.Г., Дзидолян З.Т.

Роль здорового образа жизни и правильного питания в лечении ожирения 123

Егизарян А.В., Погосян А.А., Бахшецян Ш.А.

Характеристика образа жизни студентов 135

CONTENTS

Reviews

Parmawii Angela, Vardanyan Anna, Chopikyan Armine

The Prevalence of Temporomandibular Disorder and Bruxism During the COVID-19 Pandemic: A Cross-Sectional Survey in Mizoram 3

Arustamyan M. K.

Glioblastoma. Etiology, Classification, Clinical Findings, Diagnostics, Prognostic Factors, Treatment 13

Vardanyan K. K., Muradyan A. A.

History of the Creation of Yerevan's Green Infrastructure and Its Current Problems . 27

Experimental and Preventive Medicine

Tsakanyan A. V., Khachatryan T. S., Margaryan A. V., Melik-Andreasyan G. G., Keshishyan A. Sh., Nikolyan S. A., Andreasyan N. A., Martirosyan S. T.

Assessment of Humoral Immune Response to SARS CoV-2 Virus among Work Staff 39

Khachvankian D. K., Meliksetian A. A., Ghazarian A. L., Harutiunian-Kozak B. A.

Motion Detector Neurons in Extrastriate Area 21b of the Cat Cortex 48

Tadevosyan L. J.

Synaptic Poststimulus Manifestations of Activity in Antinociceptive Raphe Magnus Nucleus of the Brain under Activation of Periaqueductal Gray Matter on the Model of Parkinson's Disease in Condition of Protection by Synoestrole 60

Karapetyan A. G., Santini C., Pellei M., Grigoryan V. S., Dallakyan A. M., Petrosyan J. H.

Comparative Toxicity Analysis of Bis[bis(3,5-Dimethylpyrazol-1-yl)Acetato]Copper(II) Cu [HC(COO)(p^z^{Me2})₂]₂ and Cu(II)₂ (3,5-DIPS)₄(H₂O)₃ of Cu-Containing Complexes 71

<i>Paronyan Z. Kh., Araqelyan L. N., Grigoryan L. S., Khachatryan H. S., Stepanyan H. A.</i>	
Effect of the Amino Acid Complex on the Fibrinolytic Potential of Blood in Healthy and Experimental Diabetic Rats	78
<i>Palozyan G. H.</i>	
Evaluation of Infection Prevention and Infection Control Programs in Armenian Hospitals in 2019 with the Help of the International IPCAF Tool	86
<i>Sargsyan L. A.</i>	
Comparative Characteristics of the First Registered Cases of Brucellosis in Humans and Animals Between 2016 and 2019	94
Clinical Medicine	
<i>Barseghyan H. A., Voskanyan A. A., Harutyunyan H. V., Kurghinyan R. M., Varzhapetyan A. M.</i>	
Prevention of Postoperative Complications After Liver Resection	104
<i>Melkonyan N. S., Hovhannisyan H. S., Badalyan A. R.</i>	
Impact of HBsAg Serological Testing in Pregnant Women for Improvement of Hepatitis B Vaccinations in Newborns in Armenia	114
<i>Petrosyan A. H., Jndoyan Z. T.</i>	
The Role of Healthy Lifestyle and Correct Diets in Treatment of Obesity	123
<i>Yeghiazaryan H. V., Poghosyan A. A., Bakhshetsyan Sh.A.</i>	
Characteristics of the Students' Lifestyle	135